

Vienmēr iegūt bagātas linu ražas

Mūsu rajona kolchoza „Darbs“ linkopjus jau vairākus gadus slavina ar augstu linu ražu iegūšanu un to kvalitatīvu apstrādi. Līnī kolchozam dod lielus naudas un labības ienākumus. Lūk, 1955. gadā par izaudzētajiem un valstij nodotajiem liniem kolchozs saņēma 402 tūkstošus rubļu, 36 tonnas kvešu un 6 cent cukura. Šogad kolchozā linu sējumu platība bija palielināta par 20 hektariem, bet linšķiedras raža pieaugusi apmēram par 1,8—2 cent uz ha. Lūk, ko par savu darbu un panākumiem stāsta labākais kolchoza linu posminieks 74 gadus vecais kolchoznieks Aloizis Gercāns.

Linkopja darbs nav viegls, jo tas prasa, kā ievērojamu daudzumu darba un zināšanu, tā arī lielu atbildību. No linkopja darba prasmes pirmajā darba posmā — linu audzēšanā, atkarīga linu raža, otrajā — linu apstrādē, atkarīga linšķiedras kvalitate, līdz ar to ienākumi par to.

Pagājušajā gadā manā posma audzētie un apstrādātie lini tika nodoti 12.—13. numurā. Tas ir panākts, pielietojot darbā labāko linkopju pieredzi, rūpīgi uzraugot linus to mērcēšanas, izklāšanas un apstrades laikā, linšķiedru šķirojot.

Šogad jau no pirmajiem darba soļiem linu laukos, darbus veicām mērkīcīgi, tālai iegūtu linu ražu lielāku kā pagājušajā gadā. Pavasarī liniem paredzētās platības uzarām ar traktoru. Galvenākā, tās bija divgadīgās ābolaines. Pamatmēlojumā devām superfosfatu un kalija mēslus pa 2 cent uz 1 ha. Mēlojumā bija divas trešdaļas superfosfata, viena trešdaļa kalisīs. Šo mēslu devu iekultivējām augsnē ar zirgu vilkmes atsperecēšām, kuras vilka traktors. Uzreiz aiz atsperecēšām augsnī pierullējām, lai augsnē uzglabātos mitrums. Sēja tika veikta ap 25. maiju, tas ir apmēram 2 nedēļas pēc augsnēs uzaršanas. Pirms sējas augsnī noecējām. Sēju veicām ar zirgu sējmašīnām. Uz vienu ha uzsējām 120 kg kodinātas un apsauļotas sēklas. Daļa sēklu bija pašu kolchozā izaudzēta, daļa iepirkta no valsts. Jāsaka, ka ar jaunatvesto sēklu apsētie lauki deva labāku linu ražu. No tā jāsecina, ka nākošgad no šiem laukiem iegūtā sēkla jālieto sējai.

Galvenajos masivos lini saņāda labi un deva vienmērīgu biezus zelmeni. Vasaras pī-

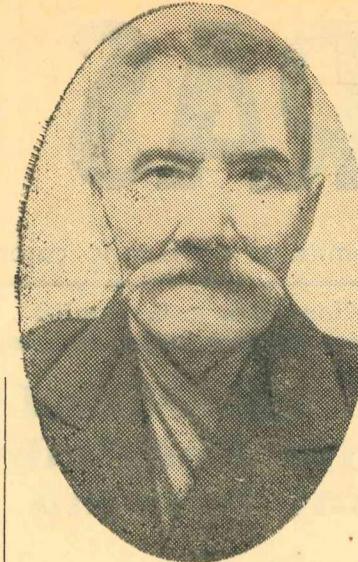
majā pusē linu lauki prasīja sevišķu uzmanību, jo tajos parādījās kaitēkļi — linu sprādzi. Pret kaitēkļiem izvedām cīnu, linu laukiem uzsējot indīgo preperatu DDT. Virsmēlojumu šogad devām tiem laukiem, kur zelmenis bija vārgāks. Reizē ar virsmēlojumu un DDT sēšanu veicām linu lauku ravēšanu. Jāsaka, ka šogad linu lauki bija ievērojami tīrāki kā iepriekšējos gados un prasīja mazāk darba.

Lini no posmā sētajiem 20 ha 15 ha platībā izauga loti labi. Garums caurmērā ir 125 cm, bet atsevišķas vietās sniedza pat 139 cm.

Linu plūkšanu uzsākām septembra pirmajās dienās, kad lini jau bija agrā dzeltenīgās stadijā. Tagad lini noplūkti visi. Jau pirmos linu hektarus noplūcot varēja secināt, cik apmēram iegūsim linšķiedras. No viena ha noplūca apmēram pa 9—10 tūkstoši sauju. Pavisam jau apcirstas 110.000 saujas. Lielākā puse no tām — ap 65.000 sauju jau sacelts un ievests šķūnos.

Augstvērtīgas linšķiedras iegūšanai nepieciešamī labi mārki ar mīkstu ūdeni. Manā posmā specialu mārku nav. Šim mērķim izlietojam brigādē esošo grāvi. Grāvja lejas galā ietaisīts dambis, kas mērcēšanas laikā ūdenim neļauj tecēt. Linus sākam iemērkt no lejas gala. Tas izslēdz linu iemēršanas varbūtību jau skābā ūdenī.

Pirmais linu partījas, kuras mērcām vēl septembra sākumā līdz pilnīgai izmirkšanai, stāvēja ūdenī 11—12 dienas, tagad, kad ūdens jau ievērojami aukstāks, tās mīkst līdz 15 dienām. Kad linu partīja ir izņemta no grāvja un ūdens nav derīgs jaunu mērcēšanai, ūdeni nolaižam un uzkrājam jaunu.

A. Gercāns,
kolchoza „Darbs“ linu posminieks

Kolchoziem izdevīgi nodot linu stiebriņus

PSKP XX kongress direktīvās sestajam piecgadu plānam norādīja, ka reizē ar līnu platību un ražas palielināšanu krasi jāpalielina nododamās līnu produkcijas kvalitate (numurējums), kas attlaus mūsu rūpniecībai ražot augstas kvalitates drānas. Nav jāaizmirst, ka līnu produkcijas kvalitates paaugstināšana ievērojami palielināta arī kolchozu naudas ienākumus.

Mūsu rajona kolchoziem ir visas iespējas nodot valstij augstas kvalitātes līnus.

1955. gadā kolchozs „Darbs“, pateicoties līnu kvalitātes pieaugumam par 1,5 numuru, saņīdzinot ar iepriekšējo gadu, papildus saņēma 54.000 rubļu, Stalīna vārdā nosauktais palielināja par 1,7 numu-

ru — ieguva papildus 99,8 tūkstošus rubļu, kolchozs „Zelta vārpa“ — 58 tūkstošus rubļu. Tas liecina, ka mūsu kolchozi blakus ražas palielināšanai uz vienu ha var papildus saņemt naudas ienākumus, paaugstinot līnu kvalitati.

Rajona kolchozi šogad izaudzēja augstu līnu ražu. Tagad uzdevums viens — līni laikus un kvalitatīvi jāapstrādā un jānodos valstij.

Pagājušo gadu pieredze rāda, ka aizkavēšanās ar līnu novākšanu un apstrādi novērtēja lieliem ražas un kvalitātes zudumiem. Piemēram, ja līnus novāc pilnīgā gatavības stadijā, tad linšķiedras daudzums samazinājas par apmēram 19 procentiem, garas linšķiedras iegūšanas iespēja

samazinās līdz 2,7 procentiem, bet linšķiedras kvalitate pāzemējās par 1,5 numuru. Nōtā, katram saprotams, pazemējās kolchoza ienākumi.

Piemēram, kolchozs „Padomju Latvija“ šogad viens no pirmajiem rajonā uzsākā līnu nodošanu stiebriņu veidā. Nodotie stiebriņi ir no tiem laukiem, kur līnus plūca visagrāk. No tā arī rezultats: kvalitate palielinājusies par 0,25—0,50 numuru. Ko iegūst vēl kolchozs, nododot līnus stiebriņu veidā? Atkrit to žāvēšana kaltēs, kur jāizlieto daudz kurināmā, iegūst laika ziņā un darba dienu patēriņā, nemaz nerunājot par naturālā maksu MTS. Pie tam, kaltējot līnus kaltēs, linšķiedra noceti-

nas, pazemējās tās kvalitate. Iegūtās līnus audzēja 6 ha lielā platībā. Jau rudenī te sagatavo nākamā gada sējai vajadzīgo mēslojuma kompostu. Kompostam izlieto 25 cent trūdzemes, 70 cent kūdras, 36 cent fosforitmiltu, 6 cent chlorkalija, 6 cent putnu mēslu un 42 cent pelnu, Pavarī šo maišījumu deva par 31 cent uz ha. Rezultātā ieguva par 8,16 cent sēklas un 35 cent līnu stiebriņu no hektara.

Mācīties no Vissavienības lauksaimniecības izstādes dalībniekiem

Vissavienības lauksaimniecības izstādes paviljonos ie-vērojama vieta ir iedalīta linkopībai. Te redzami mūsu un kaimiņu republiku linkopju sasniegumi.

Sevišķi izceļas ar savu meistarību linkopībā Baltkrievijas republikas linkopji.

Dabas apstākļi un augstes tur apmēram vienādi ar mūsu republiku, tāpēc no Baltkrievijas republikas linkopju pieredzes daudz ko var ie-viest arī mūsu rajonā.

Grodņenskas apgabala Ljubčenskas rajona linkopji pagājušajā gadā ieguvuši par 6,1 cent līnsēklu un 6,7 cent linšķiedras no hektara. Atsevišķi rajona kolchozi un posmi ieguvuši pat pāri 10 cent linšķiedras no katra ha.

Līnu sējas un sējumu kopšanas paņēmieni te apmēram tādi paši kā mūsu linkopjiem — pīmrindniekiem, bet raksturīgi ir tas, ka Ljubčenskas rajona linkopji ārkārtīgi lielu vērību veltī līnu stiebriņu šķirošanai, kas acīmredzot arī ievērojami ceļ linšķiedras kvalitati un ražas gala iznākumu. Stiebriņus šķiro pēc garuma un resnuma kā pirms mērcēšanas, tā izklāšanas un pacelšanas. Tādā veidā pītālākās apstrādes linšķiedras zudumi jūtami samazinās.

Baltkrievijas republikas linkopji plaši pielieto stiebriņu žāvēšanu bez mērcēšanas. Tāpēc te ir izstrādāts īpatnējs paņēmienis, lai samazinātu šķiedras zudumus. Vispirms līnu saujām lauj žūt sastatītām statos, nevis kā to dara daļa mūsu linkopju, kad tūlit pēc noplūšanas un apciršanas izklāj uz lauka. Šis paņēmienis saīsina līnu stiebriņu žāvēšanas laiku, kas mūsu apstākļos ļoti svarīgi.

Labām līnu ražām svarīgs priekšnoteikums ir augstes mēslošana. Par labu paraugu noder Sluckas rajona Džeržinska vārdā nosauktā kolchoza līnu posminieces E. S. Grunovičas pieredze organo-mineralo mēslojumu sagatavošanā līnu sējumiem.

O. Paleja

Daudzi līnu posminieki vēl neprot stiebriņus pareizi šķirt. Kā tas jādara?

Cilvēkam, kurš šķiro līnu stiebriņus, jāizmeklē 2—3 vienādā garuma kūji, tie jāatsien un jāizlīdzina lejas gali. Pēc tam tos jāizklāj plānā slānī uz galda. No līnu stiebriņiem jāizlāsa atsevišķas saujas pēc garuma, krāsas, stiebriņu resnuma un izkalšanas pakāpes vienādi stiebriņi. Pēc tam šīs atlasītās saujas jāliek atsevišķos kūjos un jāsasien. Kūju diametrs nedrīkst būt mazāks par 17 cm.

Šādi izšķiroti līnu stiebriņi gatavi nodošanai līnu fabrikā, kur saņems kvalitatīvu no-vērtējumu.

A. Kornijenko

Redaktora v. i. A. STARIS